U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové, Mgr. Daniely Zemanové, Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **G. A.**, zastoupené JUDr. Janou Kuřátkovou, advokátkou se sídlem Polní 92, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2008, č. j. OAM-342/VL-14-08-2008, ve věci mezinárodní ochrany, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 9. 2009, č. j. 56 Az 87/2008 - 20,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky JUDr. Janě Kuřátkové, advokátce se sídlem Polní 92, Brno, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2 880 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) ze dne 29. 9. 2009, č. j. 56 Az 87/2008 – 20, kterým byla podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán“), ze dne 3. 6. 2008, č. j. OAM-342/VL-14-08-2008. Tímto rozhodnutím nebylo vyhověno žádosti stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Ve věcech mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud nejprve v souladu s ustanovením § 104a s. ř. s. zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud takovou kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Vymezení neurčitého pojmu „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ provedl Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, publikovaném ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 933/2006 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).

Meritorní projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je dle výše uvedeného usnesení možné pouze v případech kasačních stížností, jež svým významem přesahují vlastní zájmy stěžovatele, tzn. týkají se natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce též nezbytné zaujetí právního názoru Nejvyššího správního soudu k určitému typu případů či právních otázek. Úkolem Nejvyššího správního soudu je totiž mimo ochrany práv jednotlivce taktéž výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. Pro věcné projednání kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany tedy musí stěžovatel mimo splnění podmínek přípustnosti kasační stížnosti a uvedení některého ze zákonných důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. především uvést, v čem spatřuje ve svém konkrétním případě přesah jeho vlastních zájmů a proč by se tedy měl kasační soud jeho stížností meritorně zabývat. Jak bylo ve shora specifikovaném usnesení uvedeno, přijatelnost je možné vnímat i jako určitý „filtr“ při projednávání kasačních stížností.

Stěžovatelka podřadila důvody uvedené v kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. – namítá tedy nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nezákonnost rozhodnutí soudu spatřuje stěžovatelka především v tom, že se krajský soud nezabýval dostatečně rozporem vycestování stěžovatelky s mezinárodními závazky České republiky a odkázal ji na jiné správní řízení, a to podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Stěžovatelka je přesvědčena, že soud omezil své právní hodnocení pouze na normy obyčejného práva a nepoužil normy práva mezinárodního a ústavního. Stěžovatelka taktéž namítá, že soud zcela opomenul její soukromý a rodinný život v České republice, kdy zde stěžovatelka žije již několik let ve společné domácnosti s azylantem a tímto nerespektováním jejího soukromého a rodinného života je porušován závazek České republiky plynoucí z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené ve Sbírce zákonů pod č. 209/1992 (dále jen „Úmluva“). Namítá, že situace, kdy by byla nucena opustit svého manžela a

odcestovat do Kyrgyzstánu, není v souladu s čl. 8 Úmluvy, neboť nerespektuje její rodinný a soukromý život. Uvádí, že soudu není dáno na výběr respektovat či nerespektovat závazek z mezinárodního práva. Vadu řízení před soudem spatřuje stěžovatelka v tom, že si soud ani správní orgán nezajistily dostatek informací o postavení žen, které se provdaly proti vůli své rodiny, ani informace o politickém pronásledování účastníků protivládních demonstrací z roku 2005. Z uvedených důvodů navrhuje zrušení výše specifikovaného rozsudku krajského soudu a vrácení mu věci zpět k dalšímu řízení.

Správní orgán ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze stručně shrnul, že během správního řízení bylo dle jeho názoru prokázáno, že stěžovatelka neuvádí skutečnosti, na jejichž základě by jí mohla být udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12 zákona o azylu či doplňková ochrana podle ustanovení § 14a téhož zákona.

Nejvyšší správní soud ve skutečnostech namítaných v kasační stížnosti nespatřuje přesah vlastních zájmů stěžovatelky, a to v mezích vytyčených výše citovaným usnesením prvního senátu zdejšího soudu.

Stěžovatelka žádá o mezinárodní ochranu v České republice již potřetí, přičemž v posuzované žádosti uvedla k dříve namítaným problémům se státními orgány i nový důvod pro udělení mezinárodní ochrany, a to existenci soukromého a rodinného života v České republice s azylantem. Stěžovatelčiny problémy se státními orgány již byly řešeny v rámci jiného řízení o udělení mezinárodní ochrany, u Nejvyššího správního soudu vedeném pod sp. zn. 9 Azs 13/2007, kdy bylo usnesením ze dne 14. 3. 2007, č. j. 9 Azs 13/2007 – 87, rozhodnuto o nepřijatelnosti kasační stížnosti.

Zákon o azylu umožňuje udělení mezinárodní ochrany pouze ve výjimečných případech, kdy je žadatel ve své zemi původu pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, či má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Podle ustanovení § 13 zákona o azylu může správní orgán udělit azyl za účelem sloučení rodiny v případech hodných zvláštního zřetele i rodinnému příslušníkovi azylanta, ovšem za podmínky trvání manželství již před udělením azylu azylantovi. Žádný z výše uvedených azylových důvodů však stěžovatelce nesvědčí.

Dle ustanovení § 14a zákona o azylu se žadateli, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, udělí doplňková ochrana, existují-li v jeho případě důvodné obavy, že by mu po návratu do státu, jehož je občanem, hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem. Jaké situace jsou podle zákona považovány za vážnou újmu, stanoví taxativní výčet v § 14a odst. 2 zákona o azylu,

pod písm. d) tohoto ustanovení kvalifikuje zákon jako vážnou újmu i vycestování cizince v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Mezinárodní závazek respektovat rodinný a soukromý život ve smyslu čl. 8 Úmluvy však nelze chápat jako neomezený závazek poskytnout cizinci mezinárodní ochranu automaticky, navázal-li v České republice soukromý vztah. V rozsudku ze dne 28. 11. 2008, č. j. 5 Azs 46/2008 – 71, se Nejvyšší správní soud k otázce rozsahu mezinárodního závazku založeného čl. 8 Úmluvy vyjádřil v tom smyslu, že zásahem do rodinného a soukromého života cizince by v souvislosti s čl. 8 Úmluvy mohl být zpravidla pouze dlouhodobý zákaz pobytu, který by právě svou délkou mohl dosáhnout intenzity nepřiměřeného zásahu v intencích judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Stěžovatelce bylo uděleno správní vyhoštění na jeden rok, ačkoliv ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců umožňuje za pobývání na území České republiky bez platného víza či oprávnění k pobytu uložit správní vyhoštění cizinci až na dobu 3 let. Správní orgán při rozhodování o délce doby, po kterou bude stěžovatelce zakázán vstup na území České republiky, přihlédl ke skutečnosti, že se stěžovatelka zdržovala na území České republiky neoprávněně pouze po krátkou dobu a jednoroční správní vyhoštění proto nelze kvalifikovat jako nepřiměřenou sankci, na jejímž základě by ve vztahu ke stěžovatelce mohlo dojít k porušení mezinárodních závazků České republiky. Stěžovatelce nic nebrání v tom, aby využila zákonných prostředků k možnému odstranění tvrdosti rozhodnutí o správním vyhoštění (§ 122 zákona o pobytu cizinců) a následně i dalších institutů, které upravují příslušná ustanovení tohoto zákona, jak ostatně naznačil v napadeném rozsudku i krajský soud.

Dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva může mít namítaný čl. 8 Úmluvy i extrateritoriální účinky, v takovém případě je příslušný orgán povinen posuzovat otázku, zda a do jaké míry je stěžovateli znemožněn rodinný či soukromý život v zemi jeho původu a do jaké míry umožňuje přijímající stát vést takový rodinný či soukromý život. Základem pro posuzování extrateritoriálního účinku čl. 8 Úmluvy musí být dostatečná tvrzení žadatele, která prokazují, že v případě jeho návratu do země původu bude jeho soukromý život, resp. přenos soukromého života ze země, kde žádá o mezinárodní ochranu, znemožněn. Stěžovatelka však svými obecnými tvrzeními neprokázala, že by v zemi původu nemohla vést soukromý či rodinný život, neuvedla žádné konkrétní skutečnosti vztahující se k její osobě či k osobám v obdobném postavení, svědčící o tom, že by jí k vytvoření soukromého či rodinného života mělo být v zemi původu bráněno, tak, aby mohl soud přistoupit k posuzování extrateritorálního účinku čl. 8 Úmluvy.

V průběhu řízení nebylo prokázáno, že by obava stěžovatelky z reakce rodičů na skutečnost, že se provdala bez jejich svolení, byla založena jejich chováním vůči stěžovatelce, či že by stěžovatelka mohla z jejich chování vůči ní usuzovat, že jí návratem do země původu hrozí nebezpečí smrti, mučení či nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestání. Dle konstantní judikatury

zdejšího soudu není relevantním důvodem pro poskytnutí mezinárodní ochrany ani prokázaný nesouhlas rodičů se sňatkem s osobou jiného náboženského vyznání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 3. 2005, č. j. 4 Azs 271/2004 – 58, nebo rozsudek ze dne 4. 3. 2004, č. j. 3 Azs 13/2004 - 61). Bez uvedení dalších konkrétních skutečností stěžovatelkou, které by prokazovaly možnou újmu, tak nemůže být relevantním důvodem pro poskytnutí mezinárodní či doplňkové ochrany domnělá a ničím nepodložená obava z reakce rodičů stěžovatelky, navíc provdala-li se za osobu stejného náboženského vyznání, jako je ona sama. Ze zpráv založených ve správním spise vyplývá, že je to právě otázka náboženského vyznání, která je pro schválení sňatku ze strany rodičů klíčová (viz Informace MZV ze dne 16. 2. 2007). Po návratu do země původu může stěžovatelka žít nezávisle na svých rodičích či se v případě problémů v této věci obrátit na příslušné státní orgány.

Co se týče otázky rozsahu zjišťování skutkového stavu věci a opatřování důkazů správním orgánem, Nejvyšší správní soud odkazuje na svoji konstantní judikaturu, dle které zjišťuje správní orgán skutečný stav věci pouze v rozsahu důvodů, které žadatel v průběhu řízení o mezinárodní ochraně uvedl (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 – 41).

Nejvyšší správní soud současně vyhodnotil, že v případě napadeného rozsudku nebylo shledáno žádné zásadní pochybení ze strany krajského soudu, který se svým postupem neodchyluje od výše uvedené konstantní judikatury. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal žádného důvodu pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání a konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, a proto ji ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. shledal nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3, větu první, s. ř. s., ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s., dle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Ustanovená zástupkyně stěžovatelky JUDr. Jana Kuřátková, advokátka se sídlem Polní 92, Brno, doložila Nejvyššímu správnímu soudu dne 3. 2. 2010 vyúčtování odměny a náhrady hotových výdajů advokáta, sestávající se z 1 úkonu právní služby v hodnotě 2100 Kč (převzetí a příprava zastoupení vč. porady s klientem podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb.) a náhrady hotových výdajů dle ustanovení § 13 odst. 3 cit. vyhlášky ve výši 300 Kč, celkem tedy 2 400 Kč. JUDr. Jana Kuřátková doložila soudu osvědčení plátce daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), celková výše odměny tedy činí 2 880 Kč, a to včetně 20 % DPH. Tato částka bude zástupkyni stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2010

JUDr. Radan Malík
předseda senátu